

Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun

2576 · No: 2576

Madde 1Tanım:

Bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemeleri bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere kurulmuş genel görevli bağımsız mahkemelerdir.

Madde 2Kuruluş:

- Bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemeleri, bölgelerin coğrafi durumları ve iş hacmi gözönünde tutularak Adalet Bakanlığınca kurulur ve yargı çevreleri tespit olunur.
- Bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemelerinin kuruluş ve yargı çevrelerinin tespitinde, İçişleri, Maliye Bakanlıkları ile Gümrük ve Tekel Bakanlığının görüşleri alınır.
- Bu mahkemelerin kaldırılmasına veya yargı çevrelerinin değiştirilmesine, İçişleri, Maliye Bakanlıkları ile Gümrük ve Tekel Bakanlığının görüşleri alınarak, Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca karar verilir.
- (Değişik: 30/4/2013-6460/4 md.) Aynı yargı çevresinde birden fazla idare veya vergi mahkemesinin faaliyet gösterdiği hâllerde, özel kanunlarda başkaca hüküm bulunmadığı takdirde, ihtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, mahkemeler arasındaki iş bölümü Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete’de yayımlanır. Mahkemeler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.
- Bu mahkemelerin kurulmaları, kaldırılmaları ve yargı çevrelerinin değiştirilmeleri hakkındaki kararlar Resmi Gazetede yayımlanır.

Madde 3Bölge İdare Mahkemelerinin oluşumu:[1]

(Değişik: 18/6/2014-6545/3 md.)

- Bölge idare mahkemeleri, başkanlık, başkanlar kurulu, daireler, bölge idare mahkemesi adalet komisyonu ve müdürlüklerden oluşur.
- Bölge idare mahkemelerinde biri idare diğeri vergi olmak üzere en az iki daire bulunur. Gerekli hâllerde dairelerin sayısı, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca artırılıp azaltılabilir.
- Dairelerde bir başkan ile yeteri kadar üye bulunur.
- Bölge idare mahkemesi başkan ve üyeliklerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca atama yapılır.

Madde 3/ABölge idare mahkemelerinin görevleri:

(Ek: 18/6/2014-6545/4 md.)

Bölge idare mahkemelerinin görevleri şunlardır:

- a) İstinaf başvurularını inceleyip karara bağlamak.
- b) Yargı çevresindeki idare ve vergi mahkemeleri arasında çıkan görev ve yetki uyuşmazlıklarını kesin karara bağlamak.
- c) Diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak.

Madde 3/BBölge idare mahkemesi başkanı, daire başkanları ve üyelerinin görevleri:[2][3]

(Ek: 18/6/2014-6545/5 md.)

1. Bölge idare mahkemesi başkanının görevleri şunlardır:

- a) Mahkemeyi temsil etmek.
- b) Bölge idare mahkemesi başkanlar kuruluna ve adalet komisyonuna başkanlık etmek, alınan kararları yürütmek.
- d) Mahkemenin uyumlu, verimli ve düzenli çalışmasını sağlamak ve bu yolda uygun göreceği önlemleri almak.
- e) Bölge idare mahkemesinin genel yönetim işlerini yürütmek.
- f) Bölge idare mahkemesi memurlarını denetlemek veya denetletmek, personelden kendisine doğrudan bağlı olanlar hakkında ilgili kanunda belirtilen disiplin cezalarını uygulamak.
- g) Dairelerin benzer olaylarda kesin olarak verdikleri kararlar arasındaki uyuşmazlığın giderilmesi için başkanlar kuruluna başvurmak.
- h) (Ek: 20/7/2017-7035/1 md.) Hukuki veya fiili nedenlerle bir dairenin kendi üyeleri ile toplanamadığı hâllerde ilgisine göre diğer dairelerden kıdem ve sıraya göre üye görevlendirmek.
- ı) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.
- a) Dairelerinde uyumlu, verimli ve düzenli bir çalışmanın gerçekleşmesini ve işlerin makul süre içinde incelenmesini ve karara bağlanmasını sağlamak, dairenin kendi kararları arasında meydana gelen farklılık ve uyumsuzlukların giderilmesi için tedbirler almak.
- b) Dosyayı, inceleyecek üyeye havale etmek ve kararların zamanında yazılmasını sağlamak.
- c) Personelin özlük işlemlerinin yürütülmesini sağlamak ve izin isteklerini düşünceleriyle birlikte adalet komisyonuna aktarmak.
- d) Dairede görevli yazı işleri müdürlüğünün işleyişini denetlemek ve personel hakkında ilgili kanunda belirtilen disiplin cezalarını uygulamak.
- e) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.
- a) Daire başkanı tarafından verilen dosyaları gerekli şekilde ve zamanında inceleyerek heyete sunmak, düşüncelerini bildirmek ve kararları yazmak.

- b) Dairelerindeki duruşma ve müzakerelere katılmak.
- c) Dairenin uyumlu, verimli ve düzenli çalışmasının sağlanmasında ve işlerin makul süre içinde incelenip karara bağlanmasında daire başkanına yardım etmek.
- d) Bu Kanun uyarınca daire başkanı tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Madde 3/CBölge idare mahkemesi başkanlar kurulu:

(Ek: 18/6/2014-6545/6 md.)

1. Bölge idare mahkemesi başkanlar kurulu, bölge idare mahkemesi başkanı ile daire başkanlarından oluşur.
2. Bölge idare mahkemesi başkanının bulunmadığı hâllerde kurula daire başkanlarından en kıdemli olan başkanlık eder.
3. Daire başkanının mazereti hâlinde, o dairenin en kıdemli üyesi kurula katılır.
4. Bölge idare mahkemesi başkanlar kurulunun görevleri şunlardır:
 - a) Daireler arasında çıkan iş bölümü uyuşmazlıklarını karara bağlamak.[4]
 - c) Benzer olaylarda, bölge idare mahkemesi dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında veya farklı bölge idare mahkemeleri dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında aykırılık veya uyuşmazlık bulunması hâlinde; resen veya ilgili bölge idare mahkemesi dairelerinin ya da istinaf yoluna başvurma hakkı bulunanların bu aykırılığın veya uyuşmazlığın giderilmesini gerekçeli olarak istemeleri üzerine, istemin uygun görülmesi hâlinde kendi görüşlerini de ekleyerek Danıştaydan bu konuda karar verilmesini istemek.[5]
 - d) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.
5. (Değişik:17/10/2019-7188/7 md.) Dördüncü fıkranın (c) bendine göre yapılacak istemler, konusuna göre İdari veya Vergi Dava Daireleri Kuruluna iletilir. İlgili dava daireleri kurulunca üç ay içinde karar verilir. Aykırılık veya uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca verilen kararlar kesindir.
6. Başkanlar Kurulu eksiksiz toplanır ve çoğunlukla karar verir. Oyların eşitliği hâlinde başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır.

Madde 3/DDairelerin görevleri:[6]

(Ek: 18/6/2014-6545/7 md.)

1. Bölge idare mahkemesi dairelerinin görevleri şunlardır:
 - a) İlk derece mahkemelerince verilen ve istinaf yolu açık olan nihai kararlara karşı yapılan istinaf başvurularını inceleyerek karara bağlamak.
 - b) İlk derece mahkemelerince yürütmenin durdurulması istemleri hakkında verilen kararlara karşı yapılan itirazları inceleyerek karara bağlamak.
 - c) Yargı çevresi içinde bulunan ilk derece mahkemeleri arasındaki görev ve yetki uyuşmazlıklarını çözmek.

d) Yargı çevresi içinde bulunan yetkili ilk derece mahkemesinin bir davaya bakmasına fiili veya hukuki bir engel çıktığı veya iki mahkemenin yargı çevresi sınırlarında tereddüt edildiği veya iki mahkemenin de aynı davaya bakmaya yetkili olduklarına karar verdikleri hâllerde; o davanın bölge idare mahkemesi yargı çevresi içinde bulunan başka bir mahkemeye nakline veya yetkili mahkemenin tayinine karar vermek.

e) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

2. (Ek: 20/7/2017-7035/3 md.) İki dairenin görevine ilişkin davalar, ilgili dairenin isteği üzerine o dairelerin birlikte yapacakları toplantıda karara bağlanır. Bu toplantıya daire başkanlarından kıdemli olan katılır ve başkanlık eder. Toplanma ve görüşme yeter sayısı beştir. Kararlar oy çokluğuyla verilir. Bu davalar, istemde bulunan ilgili dairenin esas ve karar numaralarını alır.

3. (Ek: 20/7/2017-7035/3 md.) Gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak bölge idare mahkemesi daireleri arasındaki iş bölümü, Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenir.

Madde 3/EBölge idare mahkemesi başkanı, daire başkanları ve üyelerin nitelikleri ve atanmaları:
(Ek: 18/6/2014-6545/8 md.)

1. Bölge idare mahkemesi başkanı ve daire başkanları birinci sınıf olup birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş; daire üyeleri ise en az birinci sınıfa ayrılmış olup birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idari yargı hâkim ve savcılar arasında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca atanır.

2. Danıştay daire başkanı ve üyeleri, istekleri üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca bölge idare mahkemesi başkanlığına veya daire başkanlıklarına dört yıllığına atanabilirler. Başka bir bölge idare mahkemesine yapılacak atamalarda da aynı usul uygulanır. Bu şekilde atananların; Danıştay üyeliği sıfatı, kadrosu, aylık ve ödeneği ile her türlü özlük hakları korunur; aylık ve ödenekleri ile her türlü mali ve sosyal haklarının Danıştay bütçesinden ödenmesine devam olunur; disiplin ve ceza soruşturma ve kovuşturmaları Danıştay üyeleri hakkındaki hükümlere tabidir; bu görevde geçirdikleri süre Danıştay üyeliğinde geçmiş sayılır. Bu kişiler; Danıştay üyeleri tarafından Danıştayda yapılan iş ve işlemlere katılamazlar; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyeliği seçimleri hariç Danıştaydaki seçimlerde aday olamaz ve oy kullanamazlar; istekleri üzerine Danıştaydaki görevlerine geri dönerler.

Madde 3/FToplantı ve karar:
(Ek: 18/6/2014-6545/9 md.)

1. Her daire, bir başkan ve iki üyenin katılımıyla toplanır. Görüşmeler gizli yapılır, kararlar çoğunlukla verilir.

2. Hukuki veya fiili nedenlerle bir daire toplanamazsa, bölge idare mahkemesi başkanının kararıyla diğer dairelerden; bu da mümkün olmazsa, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca diğer bölge idare mahkemelerinden yetkili olarak görevlendirilen üyelerle eksiklik tamamlanır.[7]

3. Daire başkanının hukuki veya fiili nedenlerle bulunamaması hâlinde dairenin en kıdemli

üyesi daireye başkanlık yapar.

Madde 3/GBölge idare mahkemesi adalet komisyonu:

(Ek: 18/6/2014-6545/10 md.)

1. Her bölge idare mahkemesinde bir bölge idare mahkemesi adalet komisyonu bulunur.
2. Komisyon, bölge idare mahkemesi başkanının başkanlığında, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca daire başkanları arasından belirlenen iki asıl üyeden oluşur. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ayrıca daire başkan veya üyeleri arasından iki yedek üye belirler. Başkanın yokluğunda asıl üye olan kıdemli daire başkanı, asıl üyelerin yokluğunda ise kıdemine göre yedek üyeler komisyona katılır.
3. Komisyon eksiksiz toplanır ve çoğunlukla karar verir.
4. Bölge idare mahkemesi adalet komisyonu, 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 114 ve 115 inci maddelerinde belirtilen görevler ile diğer kanunlarla verilen görevleri yerine getirir.

Madde 3/HMüdürlükler:

(Ek: 18/6/2014-6545/11 md.)

1. Bölge idare mahkemesi başkanlığında, dairelerinde ve adalet komisyonunda yeterli sayıda yazı işleri müdürlüğü ve idari işler müdürlüğü ile ihtiyaç duyulan diğer müdürlükler kurulur.
2. Her müdürlükte bir müdür ile yeterli sayıda memur bulunur.

Madde 3/ISoruşturma ve kovuşturma usulü:

(Ek: 17/4/2017-KHK-690/1 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/1 md.)

Bölge idare mahkemelerinde görev yapan başkan, daire başkanı ve üyelerin görevden doğan veya görev sırasında işlenen suçları ve şahsi suçlarıyla ilgili soruşturma ve kovuşturmalar, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 47 nci maddesi hükümleri uyarınca yürütülür. Ancak, anılan maddede yer alan en yakın bölge adliye mahkemesi ibaresinden, görev yapılan bölge idare mahkemesinin bulunduğu ilin bağlı olduğu bölge adliye mahkemesi anlaşılır.

Madde 4İdare ve Vergi Mahkemelerinin oluşumu:

İdare ve vergi mahkemelerinde birer başkan ile yeteri kadar üye bulunur. Mahkeme kurulları, başkan ile iki üyeden oluşur. Başkanın yokluğunda kıdemli üye başkana vekillik eder.

Madde 5İdare Mahkemelerinin görevleri:

1. (Değişik: 24/2/1988 - 3410/1 md.) İdare mahkemeleri, vergi mahkemelerinin görevine giren davalarla ilk derecede Danıştayda çözümlenecek olanlar dışındaki:

- a) İptal davalarını,

b) Tam yargı davalarını,

c) (Değişik: 8/6/2000 - 4577/2 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklardan hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan idarî sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaları,

d) Diğer kanunlarla verilen işleri,

Çözümler.

2. Özel Kanunlarda Danıştayın görevli olduğu belirtilen ve İdari Yargılama Usulü Kanunu ile idare mahkemelerinin görevli kılınmış bulunduğu davaları çözümler.

Madde 6Vergi Mahkemelerinin görevleri:

(Değişik: 24/2/1988 - 3410/2 md.)

Vergi mahkemeleri:

a) Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları,

b) (a) bendindeki konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları,

c) Diğer kanunlarla verilen işleri,

Çözümler.

Madde 7Tek hakimle çözümlenecek davalar:[8]

1. (Değişik birinci fıkra: 8/6/2000 - 4577/3 md.) Uyuşmazlık miktarı yirmibeşbin Türk Lirasını aşmayan;

a) Konusu belli parayı içeren idarî işlemlere karşı açılan iptal davaları,

b) Tam yargı davaları,

İdare mahkemesi hâkimlerinden biri tarafından çözümlenir.

2. (Değişik: 8/6/2000 - 4577/3. md.) 6 ncı maddenin (a) ve (b) bentlerinde belirtilen uyuşmazlıklardan kaynaklanan toplam değeri yirmibeşbin Türk Lirasını aşmayan davalar, vergi mahkemesi hâkimlerinden biri tarafından çözümlenir.

3. Bu tür davaların hakimler arasında dağılımına ilişkin esaslar, işlerde denge sağlanacak biçimde mahkeme başkanı tarafından önceden tespit edilir.

Madde 8Bölge İdare Mahkemelerinin görevleri:

(Mülga: 18/6/2014-6545/103 md.)

Madde 9Bölge İdare Mahkemesi Başkanlarının görevleri:

(Mülga: 18/6/2014-6545/103 md.)

Madde 10 Mahkeme Başkanlarının görevleri:

Mahkeme başkanları;

- a) Görüşme ve duruşmaları yönetirler, düşünce ve görüşlerini bildirirler, oylarını verirler. Mahkemelerinde görevli bulunanların görevlerine devamlarını, düzenli çalışmalarını, mahkeme işlerinin verimli bir şekilde yürütülmesini sağlarlar,
- b) Her takvim yılı sonunda, mahkemelerindeki işlerin durumu ve bunların yürütülmesinde aksaklıklar varsa sebepleri hakkında bölge idare mahkemesi başkanlığına bir rapor verirler ve alınmasını lüzumlu gördükleri tedbirleri bildirirler.
- c) Diğer kanunlarla verilen görevleri yaparlar.

Madde 11 Üyelerin görevleri:

Üyeler, bulundukları mahkemelerde başkanlar tarafından kendilerine verilen dosyaları geciktirmeden inceleyerek mahkeme kuruluna gerekli açıklamaları yaparlar, düşünce ve görüşlerini bildirirler, oylarını verirler, kararları yazarlar ve mahkeme ile ilgili olmak üzere kendilerine başkan tarafından verilen diğer işleri görürler.

Madde 12 Müdürlükler ve mahkeme memurları:[9]

(Değişik: 18/6/2014-6545/12 md.)

1. Her mahkemede bir yazı işleri müdürlüğü kurulur.
2. Adalet Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde ayrıca idari, mali ve teknik işlerle ilgili müdürlükler kurulur.
3. Her müdürlükte bir müdür ile yeteri kadar memur bulunur.

Madde 13 Değiştirilen deyimler:

Vergi mahkemelerinin göreve başlamasıyla bu mahkemelerin görev alanına giren konularla ilgili olarak diğer kanunlarda yer alan:

- a) İtiraz komisyonu, Vergiler Temyiz Komisyonu, Gümrük Hakem Kurulu deyimleri, Vergi Mahkemesi,
 - b) Vergi ihtilafı deyimi, vergi davası,
 - c) İtiraz deyimi, vergi mahkemesinde dava açılması,
- Anlamını taşır.

Madde 14 Yönetmelik:

Bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemelerinin idari işleri ile kalem hizmetlerinin yürütülmesi usul ve esasları Adalet Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikte gösterilir.

Madde 15 Kaldırılan görevler, yetkiler ve hükümler:

1. İdare ve vergi mahkemelerinin görev alanına giren ve kanunlarla çeşitli kurul ve

komisyonlara verilmiş bulunan görev ve yetkiler, bu mahkemelerin göreve başladığı tarihte sona erer.

2. Vergi itiraz komisyonlarının ve Vergiler Temyiz Komisyonunun kuruluşuna ilişkin hükümler birinci fıkrada gösterilen tarihte yürürlükten kalkar.

Madde 16Yürürlük:

Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 17Yürütme:

Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Madde Ek 1Parasal sınırların artırılması:[10]

(Ek: 24/2/1988 - 3410/4. md.) (Değişik:7/11/2024-7531/5 md.)

1. Bu Kanunun tek hâkimle çözümlenecek davalara ilişkin 7 nci maddesindeki parasal sınırlar; her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde belirlenen sınırların bin Türk lirasını aşmayan kısımları dikkate alınmaz.

2. Tek hâkimle çözümlenecek davaların belirlenmesinde dava tarihindeki, miktar artırımını yapılan hâllerde ise artırımın yapıldığı tarihteki parasal sınır esas alınır.

Madde Geçici 1

1. Adalet Bakanlığı, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen altı ay içinde İçişleri ve Maliye bakanlıkları ile Gümrük ve Tekel Bakanlığının görüşünü alarak bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemelerini kurar. Mahkemelerin kuruluşları, yargı çevreleri ve tüm yurttaki göreve başlayacakları tarih Resmi Gazete'de ilan edilir.

2. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık süre içinde, idari yargı hakim adaylığından atanacakların yanı sıra; idare mahkemeleri başkan ve üyeliklerine, hukuk veya hukuk bilgisine programlarında yer veren siyasal bilimler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanında yükseköğrenimlerini yapmış olmaları şartıyla;

a) Danıştay tetkik hakimleri ve Danıştay savcıları,

b) Kaymakamlık sıfatını kazanmış olmak şartıyla İçişleri Bakanlığı mensupları,

c) Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu üyeleri ve uzmanları,

d) Genel ve katma bütçeli daireler genel müdürleri, genel müdür yardımcıları ve daire başkanları,

e) Başbakanlık ve bakanlık başmüşavirleri, müşavirleri, hukuk müşavirleri, bölge ve il muhakemat müdürleri, müşavir avukatları, hazine avukatları ve kamu iktisadi teşebbüsleri hukuk müşavirleri,

f) Sayıştay raportörleri, uzman denetçileri, başdenetçileri, denetçileri, savcı ve savcı

yardımcıları,

İle daha önce bu görevlerde bulunmuş olmak şartıyla halen bir kamu görevi yapmakta olanlar atanabilirler.

3. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık süre içinde, idari yargı hakim adaylığından atanacakların yanı sıra; vergi mahkemeleri başkan ve üyeliklerine hukuk veya hukuk bilgisine programlarında yer veren siyasal bilimler idari bilimler, iktisat ve maliye alanında yükseköğrenimlerini yapmış olmak şartıyla;

a) Danıştay tetkik hakimleri ve Danıştay savcıları,

b) Maliye müfettişleri, maliye hesap uzmanları,

c) Vergiler Temyiz Komisyonu ile muvazzaf vergi itiraz komisyonları başkan ve üyeleri ile başraportör ve raportörleri,

d) Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürü ve yardımcısı, gelirler kontrolörleri, Gelirler Genel Müdürlüğü başmüşavir ve müşavirleri,

e) Maliye Bakanlığı hukuk müşavirleri, bölge ve il muhakemat müdürleri, müşavir avukatları, hazine avukatları,

f) Defterdar ve defterdar yardımcısı, vergi dairesi müdürleri,

g) Gümrük ve Tekel Bakanlığı Gümrükler Genel Müdür ve yardımcısı, müşavirleri, gümrük başmüdürleri, gümrük müdürleri ile Kontrol Genel Müdürü ve yardımcısı ve Bakanlık müfettişleri,

İle daha önce bu görevlerde bulunmuş olmak şartıyla halen bir kamu görevi yapmakta olanlar atanabilirler.

4. Atamalar, Adalet Bakanlığınca ilgilinin mensup olduğu kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yapılır.

5. Bölge idare mahkemesi başkanlıklarına atanacakların, en az üç yılı yukarıda belirtilen görevlerde olmak üzere on yıl; diğer mahkeme başkanlıkları ile üyeliklere atanacakların ise, en az iki yılı yukarıda belirtilen görevlerde olmak üzere beş yıl devlet hizmetinde bulunmaları gerekir. Ancak, Vergiler Temyiz Komisyonu ile muvazzaf vergi itiraz komisyonları başkan, üye, başraportör, raportörleri için beş yıllık devlet hizmeti aranmaz.

6. Bölge idare mahkemeleri başkan ve üyeliklerine, bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen niteliklere sahip olanlar atanabilirler.

7. Vergiler Temyiz Komisyonu ile muvazzaf vergi itiraz komisyonları başkan, üye, başraportör ve raportörleri bu maddede belirtilen nitelikleri taşımaları şartıyla vergi mahkemesi başkan ve üyeliklerine tercihan atanırlar.

8. Atamalarda; ilgilinin sicili, görevindeki başarısı, hakimlik mesleğinin gerektirdiği ahlak ve seciye taşıyıp taşımadığı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca takdir edilir.

9. Bu madde uyarınca yapılacak başvurma usulü ve süresi Adalet Bakanlığınca Resmi Gazete'de ilan edilir. Danıştay tetkik hakimi ve Danıştay savcıları için başvurma şartı

aranmaz.

Madde Geçici 2

1. Bu Kanunun geçici birinci maddesine göre bölge idare, idare ve vergi mahkemeleri başkan ve üyeliklerine atanacakların aylık derece ve kademeleri, müktesap hak aylık derece ve kademelerine göre tespit edilir.
2. Hakimler Kanununda gerekli düzenlemeler yapıncaya kadar bölge idare, idare ve vergi mahkemeleri başkan ve üyelerine aylık, ek gösterge, ödenek ve diğer mali ve sosyal haklar ile özlük işleri bakımından adli yargı hakimleri hakkındaki hükümler uygulanır.
3. a) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Danıştay tetkik hakimi ve Danıştay savcısı bulunanlar Hakimler Kanununun birinci sınıfa ayrılma niteliğine ilişkin hükümlerindeki şartları taşıdıkları takdirde anılan görevlerde geçirdikleri süreler değerlendirilerek birinci sınıf incelemesine tabi tutulurlar. Ancak, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce birinci derecenin kademelerinde bulunanlar birinci sınıf incelemesine tabi tutulmaksızın, Danıştay üyeliğine seçilme yeteneğini kaybetmemiş olmaları şartıyla birinci dereceye yükseldikleri tarihten geçerli olmak üzere birinci sınıfa ayrılmış sayılırlar.
- b) Bölge idare, idare ve vergi mahkemeleri başkan ve üyeliklerine, Danıştay tetkik hakimliği ve Danıştay savcılığı dışındaki görevlerden ilk defa atananlar Hakimler Kanunundaki birinci sınıfa ayrılmak için gerekli süre kaydına bakılmaksızın birinci derecenin kademelerinde bulunanlar bir terfi süresi, ikinci derecenin kademelerinde bulunanlar iki terfi süresi, üçüncü derecenin kademelerinde bulunanlar üç terfi süresi kadar çalıştıktan sonra birinci sınıf incelemesine tabi tutulurlar.
- c) Bölge idare, idare ve vergi mahkemelerine Danıştay tetkik hakimliği ve Danıştay savcılığında atananların birinci sınıf incelemesine tabi tutulmalarında, Danıştaydaki hizmet süreleri nazara alınır.

Madde Geçici 3

1. Bu Kanunla kurulan mahkemelerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere ilişik cetveldeki kadrolar, Adalet Bakanlığı taşra teşkilatı kadro cetvelinin mahkemeler bölümü hakimlik ve savcılık sınıfı ile diğer ilgili bölümlerine eklenmiştir.
2. Genel kadro kanunu çıkıncaya kadar bu kadrolarda, ekli cetvel ile sınırlı olmak koşulu ile yapılması gereken her türlü değişiklik; hakimlere ait kadrolar için Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca, diğerleri için ise Maliye Bakanlığınca yapılır.

Madde Geçici 4

1. Bu Kanunla kurulan mahkemelerin göreve başlaması ile görevleri sona erecek olan muvazzaf itiraz komisyonları ve Vergiler Temyiz Komisyonu mensuplarından bu mahkemelere atananların Maliye Bakanlığı kadro cetvellerinde yer alan kadroları, atama işleminin tamamlanması tarihinden itibaren iptal edilmiş sayılır.
2. Bu Kanunla kurulan mahkemelerin göreve başladıkları tarihte, Vergiler Temyiz Komisyonu ile muvazzaf itiraz komisyonları raportörlüklerinde iki yıllık hizmet sürelerini tamamlamamış

olan raportörler Adalet Bakanlığınca idari yargı hakim adaylığına atanabilirler.

3. Muvazzaf itiraz komisyonları ile Vergiler Temyiz Komisyonu mensuplarından, bu Kanunla kurulan mahkemelere atanmayanlar, Maliye Bakanlığında durumlarına uygun başka kadrolara atanırlar ve kadroları atama işleminin tamamlanması tarihinden itibaren iptal edilmiş sayılır.

Madde Geçici 5

Geçici birinci maddeye göre mahkeme başkan ve üyeliklerine atananlardan mesleğe uyum sağlayamadıkları Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca tespit edilenlerin Kurulca Başbakanlığa bildirilmesi üzerine, ek gösterge ve ödenekleri hariç olmak üzere, bulundukları derece ve kademe aylıklarına uygun genel veya katma bütçeye dahil idarelerdeki başka bir göreve atanmaları Başbakanlıkça sağlanır. Bu hüküm, atanma tarihinden itibaren ancak iki terfi süresi için uygulanabilir.

Madde Geçici 6

1. Bu Kanunla kurulmuş olan mahkemeler göreve başladığında, bu mahkemelerin görev ve yetki alanlarına giren konularda daha önce Danıştaya açılmış olan davalar ve işler Danıştayca sonuçlandırılır.
2. Bu Kanunla yargı görev ve yetkileri kaldırılmış bulunan komisyonlar ve kurullarca verilmiş olan kararlar, Danıştayca bozulduğu takdirde dosyaları ile birlikte yetkili idare veya vergi mahkemesine gönderilir.

Madde Geçici 7

1. Bu Kanuna göre kurulan mahkemelerin göreve başladığı tarihte, bu Kanun hükümleri uyarınca idare mahkemelerinin görev alanına giren uyuşmazlıklardan dolayı yargı yetkisi kaldırılmış kurullara ve komisyonlara itiraz edilmemiş, dava açılmamış ve henüz itiraz veya dava süresi sona ermemiş olanlar hakkında yetkili idare mahkemesinin göreve başladığı tarihten itibaren altmış gün içerisinde bu mahkemelere dava açılabilir.
2. Bu Kanuna göre kurulan mahkemelerin göreve başladığı tarihte, yargı yetkisi kaldırılmış kurul ve komisyonlarca karara bağlanmış ve Danıştaya başvurma süresi geçmemiş kararlar hakkında altmış gün içinde Danıştaya başvurulabilir.

Madde Geçici 8

1. Bu Kanuna göre kurulan mahkemelerin göreve başladığı tarihte, vergi mahkemelerinin görev alanına giren uyuşmazlıklardan dolayı vergi itiraz komisyonlarına ve Gümrük Hakem Kuruluna itiraz edilmemiş ve henüz itiraz süresi sona ermemiş olanlar hakkında, altmış gün içerisinde yetkili vergi mahkemesine dava açılabilir.
2. Bu Kanuna göre kurulan mahkemelerin göreve başladığı tarihte, vergi itiraz komisyonlarınca verilmiş olup Vergiler Temyiz Komisyonu veya Danıştay nezdinde temyiz edilmemiş ve temyiz süresi geçmemiş kararlar hakkında altmış gün içinde Danıştaya dava açılabilir.

3. Bu Kanuna göre kurulan mahkemelerin göreve başladığı tarihte Vergiler Temyiz Komisyonu ve Gümrük Hakem Kurulunca verilmiş olup Danıştaya başvurma süresi geçmemiş kararlar hakkında altmış gün içinde Danıştaya dava açılabilir.

Madde Geçici 9

Bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemelerinin göreve başladıkları tarihte vergi itiraz komisyonları ile Gümrük Hakem Kurulunda ve bu Kanunla yargı yetkileri kaldırılmış diğer kurullarda bulunan ve henüz karara bağlanmamış olan dosyalar bir ay içinde yetkili ve görevli idare ve vergi mahkemelerine devredilir.

Madde Geçici 10

1. Vergi itiraz komisyonları ve Gümrük Hakem Kurulunda mevcut dosyaların vergi mahkemelerine devir esasları Adalet ve Maliye bakanlıkları ile Gümrük ve Tekel Bakanlığınca müştereken tespit olunur.

2. Bu Kanunla yargı yetkileri kaldırılmış olan diğer kurullardaki dosyaların idare mahkemelerine devir esasları Adalet ve İçişleri bakanlıklarınca tespit olunur.

Madde Geçici 11

1. Vergi mahkemelerinin göreve başladıkları tarihte Vergiler Temyiz Komisyonunda bulunan dosyalardan,

a) Bu Kanunun 7 nci maddesi gereğince tek hakim tarafından çözümlenebilecek nitelikte olanlar, yetkili bölge idare mahkemelerine,

b) Diğerleri Danıştaya,

Gönderilir ve bu mahkemelerce sonuçlandırılır.

2. Yukarıdaki fıkra gereğince devredilen dosyalar hakkında aşağıdaki esaslar uygulanır:

a) Bu dosyalar için ek yargılama gideri ve harç alınmaz.

b) Bu dosyaların posta giderleri Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

c) Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre Vergiler Temyiz Komisyonunda tekemmül etmiş dosyalar, İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uygulanmaksızın tekemmül etmiş sayılır. Danıştayda savcının düşüncesine ilişkin hükümler saklıdır.

d) Bu dosyalar için duruşma yapılması ilgili daire veya mahkemenin kararına bağlıdır.

e) Bu dosyalar için Vergiler Temyiz Komisyonunca yapılmış duruşma tebliğleri geçersizdir.

f) Yapılan inceleme sonunda vergi itiraz komisyonu kararı bozulursa, dosya, resen ve nihai olarak karara bağlanır.

g) Vergiler Temyiz Komisyonunca yürütmenin durdurulmasına ilişkin olarak verilmiş kararlar geçerlidir. Ancak, bu dosyalar öncelikle karara bağlanır.

Madde Geçici 12

Danıştayca bozma kararı ile Vergiler Temyiz Komisyonuna gönderilmiş ve bu Komisyonca henüz karara bağlanmamış veya Danıştayın bozma kararı üzerine bu Komisyonca kararı bozularak vergiler itiraz komisyonuna gönderilmiş ve bu komisyonca henüz karara bağlanmamış dosyalar, görevli ve yetkili vergi mahkemesine gönderilir ve bu mahkemelerce bozma kararı çerçevesinde incelenerek karara bağlanır.

Madde Geçici 13

Vergiler Temyiz Komisyonunca ara kararı ile vergi itiraz komisyonuna gönderilmiş dosyaların karar gereği yerine getirilmiş olanlarından, bu Kanunun 7 nci maddesi gereğince tek hakim tarafından çözümlenebilecek dosyalar yetkili bölge idare mahkemesine, diğerleri Danıştaya; ara kararı yerine getirilmemiş olanlar ise, bu karara göre tamamlandıktan sonra ilgisine göre yetkili bölge idare mahkemesine veya Danıştaya gönderilmek üzere yetkili vergi mahkemesine tevdi edilir.

Madde Geçici 14

Vergi mahkemelerinin göreve başladığı tarihten önce itiraz ve temyiz komisyonlarınca karara bağlanmış ve kararları tebliğ edilmemiş dosyalar tebliğ işlemleri yerine getirilmek üzere göreve başladıkları tarihten itibaren bir ay içinde yetkili ve görevli vergi mahkemesine gönderilir. Bu dosyaların posta giderleri Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

Madde Geçici 15

Kurulacak mahkemelerin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla; Adalet Bakanlığı bütçesi içinde mevcut veya yeniden açılacak tertiplere Maliye Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinden aktarma ve bununla ilgili diğer işlemleri yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Madde Geçici 16

Bu Kanunun uygulanmasında, 27/10/1980 tarih ve 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

Madde Geçici 17

(Ek: 23/6/1983 - 2856/1 md.)

Bu Kanunun geçici 1 inci maddesine göre bölge idare, idare ve vergi mahkemeleri başkan ve üyeliklerine atananların göreve başladıkları tarihten itibaren üç yıl içinde emekliliklerini istemeleri halinde emeklilik işlemleri; kazanılmış hak ve aylık derece ve kademeleri ile birinci derecenin son kademe aylığının kazanılmış hak olarak alanların, idari yargı hakimliğine atanmadan önce alabilecekleri ek göstergeler dikkate alınmak suretiyle yapılır. İdari yargı hakimliğine ait ek göstergeler uygulamada dikkate alınmaz.

Madde Geçici 18

(Ek: 8/6/2000 - 4577/10 md.)

Bu Kanunun değişik 7 nci maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkra hükümleri, değişikliğin

yürürlüğe girdiği tarihten önce, idare ve vergi mahkemelerince nihaî olarak karara bağlanmış davalar ile Danıştayın bozma kararı üzerine kararı bozulan mahkeme yeniden bakılan davalarda uygulanmaz.

Madde Geçici 19

(Ek: 30/4/2013 - 6460/5 md.) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, bu Kanunun 2 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasında yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından mahkemeler arasındaki iş bölümüne ilişkin olarak karar verilir ve bu karar Resmî Gazete’de yayımlanır. Kararda mahkemelerin iş bölümü esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarih de belirtilir. Mahkemelerin iş bölümü esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarihe kadar açılmış olan davaların görülmesine bulundukları mahkemelerde devam olunur.

Madde Geçici 20

(Ek: 18/6/2014-6545/14 md.)[11]

1. Adalet Bakanlığı, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde, Kanunun, bu Kanunla değişik 3 üncü maddesinde öngörülen bölge idare mahkemelerini kurar. Bölge idare mahkemelerinin kuruluşları, yargı çevreleri ve tüm yurttaki göreve başlayacakları tarih, Resmî Gazete’de ilan edilir. Mevcut bölge idare mahkemeleri, yeni kurulan bölge idare mahkemelerinin göreve başlayacakları tarihe kadar faaliyetlerine devam ederler.
2. Yeni kurulan bölge idare mahkemelerinin göreve başlayacakları tarih itibarıyla mevcut bölge idare mahkemelerinde bulunan dosyalar; yargı çevreleri dikkate alınarak yeni kurulan bölge idare mahkemelerine devredilir ve ilgili dairelere tevzi edilir.
3. Yeni kurulan bölge idare mahkemelerinin göreve başlama tarihinden önce Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca bu mahkemelerin başkanları, daire başkanları ve üyelerinin atamaları yapılır. Bölge idare mahkemelerinde görev yapacak diğer personelin atamaları da aynı süre içinde yapılır.
4. Yeni kurulan bölge idare mahkemelerinin adalet komisyonları da bu mahkemelerin göreve başlayacakları tarih itibarıyla oluşturulur.

Madde Geçici 21

(Ek: 15/8/2016-KHK/671/28 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6757/25 md.)

31/12/2020 tarihine kadar bölge idare mahkemesi üyeliğine, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az altı yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile bölge idare mahkemesinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunan idarî yargı hâkim ve savcıları arasından atama yapılabilir.